

PHÁT HUY PHẨM CHẤT “BỘ ĐỘI CỤ HỒ” CỦA GIẢNG VIÊN KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN Ở TRƯỜNG SĨ QUAN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

Nguyễn Đức Tuệ

Khoa Triết học Mác – Lênin, Trường Sĩ quan Chính trị

Tóm tắt: Bài báo phân tích và làm rõ tầm quan trọng của việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” cho đội ngũ giảng viên khoa học xã hội và nhân văn tại Trường Sĩ quan Chính trị. Trên cơ sở làm rõ những khái niệm cơ bản và thực trạng hiện nay, bài viết đề xuất bốn nhóm giải pháp đồng bộ. Qua đó, góp phần bồi đắp giá trị truyền thống, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của Nhà trường.

Từ khóa: Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ”; Giảng viên khoa học xã hội và nhân văn; Trường Sĩ quan Chính trị.

PROMOTING THE QUALITIES OF “UNCLE HO’S SOLDIERS” OF SOCIAL SCIENCES AND HUMANITIES LECTURERS AT THE POLITICAL OFFICER SCHOOL CURRENT

Nguyen Duc Tue

Department of Marxist-Leninist Philosophy, Political Officer School

Abstract: The article analyzes and clarifies the importance of promoting the qualities of “Uncle Ho’s soldiers” for the team of social sciences and humanities lecturers at the Political Officer School. Based on clarifying the basic concepts and current situation, the article proposes four groups of synchronous solutions. Thereby, contributing to fostering traditional values, improving the quality of education and training of the School.

Keywords: Qualities of “Uncle Ho’s soldiers”; Lecturers of social sciences and humanities; Political Officer School.

Nhận bài: 13/06/2025

Phản biện: 12/07/2025

Duyệt đăng: 16/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và sự phát triển mạnh mẽ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhiệm vụ xây dựng Quân đội nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, bảo vệ vững chắc Tổ quốc đang đặt ra những yêu cầu mới, toàn diện và sâu sắc. Để đáp ứng yêu cầu đó, việc nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo tại các học viện, nhà trường quân đội đóng vai trò then chốt. Trường Sĩ quan Chính trị (TSQCT), với sứ mệnh đào tạo đội ngũ cán bộ chính trị, giảng viên khoa học xã hội và nhân văn (KHXXH&NV) chất lượng cao cho Quân đội, càng phải đặc biệt chú trọng đến việc bồi dưỡng phẩm chất, năng lực toàn diện cho đội ngũ cán bộ, giảng viên của mình. Trong đó, phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” là một giá trị cốt lõi, là “hệ thống giá trị văn hóa độc đáo, thể hiện tính toàn vẹn, thống nhất không thể tách rời của các thuộc tính nhân cách người quân nhân cách mạng”. Phẩm chất này không chỉ là truyền thống về vang của Quân đội ta mà còn là kim chỉ nam cho mọi hành động, công việc của mỗi quân nhân, đặc biệt là đội ngũ giảng viên KHXXH&NV. Việc phát huy phẩm chất này không chỉ góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy, nghiên cứu khoa học mà còn tạo nên hình ảnh người giảng viên chính trị mẫu mực, vừa hồng vừa chuyên.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm cơ bản

Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” là một giá trị đặc trưng, được định hình và phát triển trong suốt quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của Quân đội nhân dân Việt Nam. Phẩm chất này là hệ thống những thuộc tính đặc trưng nhân cách của người quân nhân cách mạng, được hình thành trong quá trình xây dựng, chiến đấu và phát triển của Quân đội, phản ánh bản chất, truyền thống của Quân đội và tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thể hiện trong nhận thức, tình cảm, thái độ, hành động của quân nhân trong thực tiễn. Phẩm chất này mang tính toàn vẹn, thống nhất, không thể tách rời, bao gồm cả ý chí chiến đấu, tinh thần kỷ luật, lòng trung thành tuyệt đối với Đảng và Tổ quốc, cũng như đạo đức, lối sống trong sáng, giản dị, gần gũi với Nhân dân.

Giảng viên KHXXH&NV ở Trường Sĩ quan Chính trị là những cán bộ, sĩ quan đáp ứng đủ tiêu chuẩn được công nhận chức danh giảng viên theo quy định của Bộ Quốc phòng, Bộ Giáo dục và Đào tạo, được biên chế và thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu KHXXH&NV, xây dựng các khoa giáo viên ở Nhà trường vững mạnh. Họ không chỉ là những nhà khoa học, nhà giáo mà còn là những người lính, những sĩ quan gương mẫu, tiên phong

trên mặt trận tư tưởng, văn hóa của Đảng trong Quân đội.

Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của giảng viên KHXH&NV ở TSQCT là sự cụ thể hóa hệ thống thuộc tính đặc trưng phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” thành những thuộc tính đặc trưng nhân cách của giảng viên KHXH&NV, phù hợp với nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu KHXH&NV, xây dựng các khoa giáo viên ở Nhà trường vững mạnh của giảng viên KHXH&NV, thể hiện ở nhận thức, tình cảm, thái độ, hành động của giảng viên KHXH&NV trong thực tiễn. Điều này có nghĩa là, phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” không phải là một khái niệm trừu tượng mà phải được thể hiện cụ thể trong mỗi bài giảng, mỗi công trình nghiên cứu, mỗi hành động, lời nói hàng ngày của người giảng viên.

Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của giảng viên KHXH&NV ở TSQCT là hoạt động có mục đích, chủ động, tích cực, tự giác của các chủ thể nhằm khơi dậy, lan tỏa, nhân lên giá trị phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong thực tiễn, giúp giảng viên KHXH&NV nâng cao chất lượng thực hiện mọi nhiệm vụ, góp phần tô thắm truyền thống Nhà trường, Quân đội. Đây là một quá trình liên tục, đòi hỏi sự chung tay của nhiều chủ thể, từ cấp lãnh đạo, quản lý đến từng cá nhân giảng viên.

2.2. Thực trạng và sự cần thiết phải phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở Trường Sĩ quan Chính trị

Trong những năm gần đây, đội ngũ giảng viên KHXH&NV tại TSQCT đã nhận được sự quan tâm sâu sắc và những điều kiện thuận lợi từ Đảng ủy và Ban Giám hiệu Nhà trường để phát triển toàn diện. Nhờ đó, phần lớn các giảng viên luôn thể hiện bản lĩnh chính trị kiên định, đạo đức, lối sống trong sáng và tinh thần trách nhiệm cao với nghề nghiệp. Họ không ngừng tự học, tự bồi dưỡng, đổi mới phương pháp giảng dạy, tiếp cận các xu hướng nghiên cứu khoa học tiên tiến để nâng cao chất lượng bài giảng. Sự tận tâm, nhiệt huyết của đội ngũ này đã đóng góp trực tiếp vào việc nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của Nhà trường, cung cấp nguồn cán bộ chính trị chất lượng cao, đáp ứng kịp thời những yêu cầu ngày càng cao của sự nghiệp xây dựng Quân đội nhân dân trong bối cảnh mới.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tích cực đã đạt được, quá trình phát triển cũng bộc lộ một số tồn tại. Vẫn còn một bộ phận nhỏ giảng viên chưa thực sự chủ động, tích cực, thậm chí “còn biểu hiện ngại khó, ngại khổ, ngại rèn luyện”. Điều này dẫn đến “kết quả hoàn thành nhiệm vụ... có thời điểm còn hạn chế so với tiêu chí đăng ký phấn đấu”. Tình trạng này, dù không phổ biến, nhưng lại là một thách thức không nhỏ, ảnh hưởng đến hiệu quả công tác giáo dục, đào tạo và làm giảm giá trị truyền thống tốt đẹp của Bộ đội Cụ Hồ. Thực tế đòi hỏi toàn TSQCT phải có những giải pháp đồng bộ và quyết liệt hơn nữa. Việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” cho đội ngũ giảng viên KHXH&NV không chỉ là nhiệm vụ cấp bách nhằm khắc phục những hạn chế hiện có mà còn là yêu cầu tất yếu để xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên vừa “hồng”, vừa “chuyên”, góp phần củng cố vị thế, uy tín của Nhà trường trong hệ thống giáo dục, đào tạo của Quân đội.

Sự cần thiết của việc phát huy phẩm chất này được thể hiện trên nhiều phương diện: Một là, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới giáo dục, đào tạo trong quân đội: Đảng ủy Trường Sĩ quan Chính trị đã xác định mục tiêu “đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục có phẩm chất, năng lực toàn diện và trình độ chuyên môn cao”. Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” chính là nền tảng vững chắc để người giảng viên có đủ bản lĩnh, trí tuệ và đạo đức, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ này. Hai là, củng cố vị thế, uy tín của người giảng viên: Giảng viên KHXH&NV có vai trò đặc biệt trong việc truyền thụ tri thức lý luận chính trị cho học viên. Việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” sẽ giúp họ trở thành tấm gương sáng về đạo đức, lối sống, truyền cảm hứng cho thế hệ cán bộ chính trị tương lai. Ba là, góp phần xây dựng môi trường văn hóa sư phạm quân sự lành mạnh: Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” là một phần quan trọng của văn hóa quân sự. Khi mỗi giảng viên phát huy tốt phẩm chất này, sẽ tạo nên một môi trường văn hóa đoàn kết, kỷ luật, yêu thương đồng chí, đồng đội, nâng cao hiệu quả công tác giáo dục, rèn luyện.

2.3. Giải pháp phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của giảng viên khoa học xã hội và nhân văn ở Trường Sĩ quan Chính trị

Để phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” một

cách hiệu quả, bền vững và toàn diện, cần triển khai đồng bộ các giải pháp sau:

2.3.1. Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các chủ thể

Đây là giải pháp đầu tiên, mang tính nền tảng và quyết định đối với sự thành công của mọi hoạt động. Các cấp ủy Đảng, chỉ huy các cấp và các tổ chức quần chúng trong Nhà trường cần nhận thức sâu sắc và đầy đủ về vai trò, tầm quan trọng của việc phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của đội ngũ giảng viên, đặc biệt là giảng viên KHXH&NV. Nhận thức đúng sẽ tạo ra hành động đúng. Từ đó, cần xây dựng các kế hoạch, chương trình hành động cụ thể, thiết thực, gắn liền việc bồi dưỡng phẩm chất này với công tác chuyên môn. Hoạt động cần được lồng ghép chặt chẽ với việc “nâng cao đạo đức nghề nghiệp của nhà giáo trong nhà trường quân đội gắn với nhiệm vụ giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học và đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Công tác tuyên truyền, giáo dục cần được thực hiện một cách thường xuyên, liên tục và sâu rộng, sử dụng đa dạng các hình thức từ sinh hoạt chi bộ, hội thảo, tọa đàm chuyên đề đến các ấn phẩm nội bộ và phương tiện truyền thông của Nhà trường. Mục tiêu là để mỗi giảng viên, dù ở cương vị nào, cũng thấy rõ vinh dự và trách nhiệm của mình trong việc gìn giữ và phát huy truyền thống cao đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ”. Chỉ khi nhận thức đúng, hành động mới trở nên tự giác và hiệu quả, biến việc rèn luyện phẩm chất thành một nhu cầu nội tại của mỗi người.

2.3.2. Xác định đúng nội dung, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp

Nội dung phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” cho giảng viên KHXH&NV cần được cụ thể hóa, bám sát đặc thù của công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học của từng chuyên ngành. Phẩm chất đó không chỉ là sự kiên cường, dũng cảm trong chiến đấu mà còn là sự mẫu mực, chuẩn mực trong đạo đức nghề nghiệp, sự trung thực và khách quan trong nghiên cứu khoa học, sự nhiệt tình, tâm huyết, trách nhiệm cao trong từng bài giảng và sự quan tâm, gần gũi với học viên. Đó cũng là tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, đổi mới phương pháp giảng dạy, vượt qua những khó khăn trong công tác nghiên cứu

khoa học. Bên cạnh đó, cần “đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả các phong trào thi đua, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong nhà trường quân đội” để tạo động lực, khơi dậy tinh thần thi đua sôi nổi trong toàn đội ngũ. Các hình thức, biện pháp cần đa dạng, phong phú và sáng tạo để tránh sự nhàm chán, giáo điều. Ví dụ, tổ chức các hội thảo khoa học chuyên đề về phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới; tổ chức tọa đàm, sinh hoạt chuyên môn định kỳ để chia sẻ kinh nghiệm rèn luyện; tổ chức hội thi giảng viên giỏi, báo cáo thực tế để gắn lý luận với thực tiễn; phát động các cuộc vận động, phong trào thi đua gắn với nhiệm vụ giảng dạy và nghiên cứu khoa học của từng khoa, từng bộ môn...

2.3.3. Xây dựng môi trường văn hóa sư phạm lành mạnh, thuận lợi

Môi trường văn hóa sư phạm có vai trò đặc biệt quan trọng, là nền tảng để định hình và phát triển nhân cách của người giảng viên. Việc xây dựng một môi trường văn hóa sư phạm lành mạnh, đoàn kết, dân chủ, kỷ luật, với phương châm “thầy mẫu mực, trò tích cực” sẽ tạo điều kiện tốt nhất để giảng viên rèn luyện, tu dưỡng phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” một cách tự nhiên và hiệu quả. Cấp ủy, chỉ huy các cấp cần quan tâm, xây dựng cơ chế để giảng viên phát huy tối đa trí tuệ, sức sáng tạo trong công tác chuyên môn; đồng thời, tăng cường đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực, thiếu gương mẫu, thiếu trách nhiệm, chủ nghĩa cá nhân, cơ hội. Một môi trường làm việc cởi mở, công bằng, tôn trọng lẫn nhau sẽ tạo động lực để mỗi giảng viên cảm thấy tự hào, gắn bó với Nhà trường, từ đó tự giác rèn luyện, tu dưỡng để xứng đáng với danh hiệu “Bộ đội Cụ Hồ”.

2.3.4. Nâng cao tính tích cực, chủ động, tự giác của giảng viên

Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” không thể chỉ dựa vào sự chỉ đạo từ trên xuống mà phải là một quá trình tự thân, đòi hỏi sự nỗ lực, cố gắng của mỗi cá nhân. Giảng viên KHXH&NV cần nhận thức rõ vai trò kép của mình, vừa là nhà giáo, vừa là sĩ quan Quân đội. Họ phải là những người “vừa hồng, vừa chuyên”, “vừa là thầy, vừa là bạn” của học viên. Trên cơ sở đó, mỗi giảng viên cần chủ động, tích cực “coi trọng tự bồi dưỡng, nâng

cao trình độ chuyên môn, kiến thức lý luận cho giảng viên, giáo viên ở các nhà trường quân đội”. Tính tích cực, chủ động, tự giác của giảng viên thể hiện ở việc không ngừng học tập, cập nhật kiến thức mới, đổi mới phương pháp giảng dạy, tìm tòi, nghiên cứu khoa học để nâng cao chất lượng bài giảng. Đồng thời, họ phải tự rèn luyện, tu dưỡng đạo đức, lối sống, giữ gìn phẩm chất trong sáng, giản dị, gần gũi với đồng chí, đồng đội và nhân dân. Đây là giải pháp mang tính chất bền vững, quyết định đến chất lượng của đội ngũ giảng viên, từ đó góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp, giúp Nhà trường hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao trong tình hình mới.

III. KẾT LUẬN

Phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” của giảng viên KHXH&NV tại Trường Sĩ quan Chính trị là một nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên và cấp bách, góp phần trực tiếp vào việc nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ chính trị cho toàn quân. Bằng việc thực hiện đồng bộ các giải pháp đã đề xuất, bao gồm nâng cao nhận thức, xác định đúng nội dung và phương pháp, xây dựng môi trường văn hóa sư phạm lành mạnh, và đề cao tính tự giác của mỗi giảng viên, cần xây dựng được một đội ngũ giảng viên vững mạnh về chính trị, giỏi về chuyên môn, mẫu mực về phẩm chất, xứng đáng với truyền thống vẻ vang của Nhà trường anh hùng và Quân đội nhân dân Việt Nam anh hùng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Bá Dương, “Phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” những giá trị cần bảo vệ và phát huy”, Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng “*Ánh sáng niềm tin*”, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2023, tr.312.
- [2] Nguyễn Trọng Nghĩa, “Tiếp tục phát huy phẩm chất “Bộ đội Cụ Hồ” trong thời kỳ mới”, *Báo Quân đội nhân dân điện tử*, <https://www.quandoinhandan.vn>, 23:18, 12/12/2019, tr1.
- [3] Nguyễn Văn Đủ, *Nâng cao đạo đức nghề nghiệp của nhà giáo trong nhà trường quân đội hiện nay*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2018, tr.4.
- [4] Đảng ủy Trường Sĩ quan Chính trị, *Nghị quyết số: 704-NQ/ĐU ngày 22 tháng 12 năm 2023, về xây dựng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục trong Nhà trường giai đoạn 2023 - 2030 và những năm tiếp theo*, Hà Nội, tr.5.
- [5] Nguyễn Văn Đủ, *Nâng cao đạo đức nghề nghiệp của nhà giáo trong nhà trường quân đội hiện nay*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2018, tr.200.
- [6] Nguyễn Huy Hoàng, *Phát huy vai trò nêu gương của giảng viên nhà trường quân đội hiện nay*, Sách chuyên khảo, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội, 2021, tr.127.
- [7] Cao Văn Trọng, “Vận dụng quan điểm của Hồ Chí Minh về gắn lý luận với thực tiễn trong giảng dạy ở các nhà trường quân đội hiện nay”, *Tạp chí Khoa học Chính trị quân sự*, số 2 (63), tháng 3&4/2022, tr.25 - 28.